

Zašto globalno obrazovanje?

Perspektiva Centra za mirovne studije

Lana Jurman, CMS

Zagreb, 22.11.2018.

GLOBAL
EDUCATION

- od kraja 2014. godine nacionalni koordinator u Global Education Week mreži North-South centra Vijeća Europe - [link](#)
- veljača 2015. – kick-off seminar u Zagrebu
- 2015. prevedene i tiskane „Smjernice za globalno obrazovanje” - [link](#)
- studeni 2015. - Treći Europski kongres o globalnom obrazovanju
- listopad 2018. – regionalni seminar o globalnom obrazovanju
- koordinacija Tjedna globalnog obrazovanja - [link](#)

Zašto?

- Globalno se obrazovanje shvaća kao holističko obrazovanje koje se bavi **sve većom povezanošću lokalnog i globalnog**.
- U današnje je vrijeme najveći **izazov obrazovanja** **pronaći pedagoške odgovore** **rastućoj globalnoj povezanosti** i **pružiti obrazovne procese** koji odgovaraju **sve složenijim suvremenim društvenim promjenama**.
- Cilj je globalnog obrazovanja da učenici **razumiju** **svjetske probleme** i da ih se istovremeno **osnaži znanjem, vještinama, vrijednostima i stavovima** **potrebnim za suočavanje s globalnim problemima**.

- Jedna je od temeljnih kompetencija globalnog obrazovanja sposobnost razumijevanja činjenica kroz **holistički pristup**, pri čemu se njeguje **multidisciplinarnost i razbijanje stereotipa**. Nužno je shvatiti da ne postoje jednodimenzionalni odgovori za složene probleme.
- potiče **empatiju i sposobnost interkulturalne komunikacije**, te ih čini senzibiliziranim za razumijevanje osjećaja i stajališta drugih ljudi, pogotovo pripadnika/ca drugih grupa, kultura, religija i naroda;
- obrazovno okruženje temeljeno na **dijalogu, aktivnom slušanju, poštivanju tuđeg mišljenja i konstruktivnoj asertivnosti**.

- Kroz globalno obrazovanje učenici bi trebali uvidjeti da **njihov uspjeh i napredak ovise i o uspjehu i napretku njihovih sugrađana, kao i o stanju njihovog prirodnog okruženja.** Jačanjem osjećaja pripadnosti zajednici, u kojoj se se individualna i kolektivna prava i odgovornosti prepoznaju i poštuju, **globalno obrazovanje promovira načela pluralizma, nediskriminacije i socijalne pravde.**
- Takva inkluzivna perspektiva unosi ideju globalnog građanstva koje je svjesno stvarnosti i predano radi na održivom svijetu, temeljenom na ljudskim, socijalnim i ekonomskim pravima za sve, kao i na dijalogu i suradnji.

- Holističkim se pristupom nastoji protumačiti **direktna i indirektna povezanost oblika moći, nasilja i nepravde na svim razinama, ali i vrijednosti, prakse i preduvjeti kako bi ih se nadvladalo.**
- **Put od znanja i svjesnosti do akcije** koja bi svima omogućila više pravde, jednakosti i veća ljudska prava, može biti rezultat obrazovnih procesa koji razvijaju kritičko osnaživanje i potiču učenike na sudjelovanje u **procesima donošenja odluka, kao i u akcijama promjene na lokalnim razinama.**
- **Transformativno obrazovanje!**

“Globalno obrazovanje je obrazovanje koje otvara oči i umove prema realnostima ovoga globaliziranoga svijeta te ih pokreće prema ostvarenju svijeta u kojemu vladaju pravda, jednakost i u kojemu su ljudska prava temeljna vrijednost. Globalno obrazovanje obuhvaća obrazovanje za razvoj, obrazovanje o ljudskim pravima, obrazovanje za održivost, mirovno obrazovanje, sprječavanje sukoba i interkulturalno obrazovanje kao globalnu dimenziju građanskog obrazovanja”*.

** Deklaracija o globalnom obrazovanju iz Maastrichta (2002.)*

KAKO?

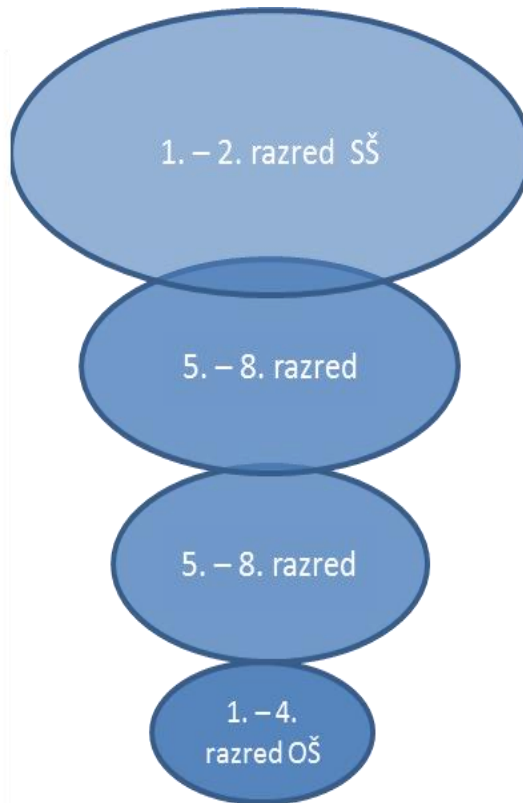
- Interdisciplinarni pristup
- Trovremenska dimenzija
- Nošenje s kontroverzama
- Uvođenje elementa promjene
- Poticanje aktivnog sudjelovanja
- Izgradnja znanja putem osobnog iskustva
- Povezivanje ljudi
- Uporaba različitih izvora
- Uporaba medija

Tijek prezentacije:

- I. Globalno obrazovanje u formalnom obrazovanju
- II. Globalno obrazovanje u neformalnom obrazovanju
- III. Globalno učenje u kontekstu informalnog učenja

I. Globalno obrazovanje u formalnom obrazovanju

- Kurikulum građanskog odgoja i obrazovanja
- Eksperimentalna provedba 2012. – 2014.
- Šest strukturnih dimenzija:
 - Ljudsko-pravna
 - Politička
 - Društvena
 - (Inter)kulturalna
 - Ekonomska
 - Održivi razvoj

ČETVRTI CIKLUS – kompetencije u sklopu nacionalne, europske i međunarodne zajednice

DRUGI I TREĆI CIKLUS – Učeničke kompetencije u kontekstu nacionalne zajednice

PRVI CIKLUS - Učeničke kompetencije u kontekstu razreda, škole i lokalne zajednice

Apstraktnije razmišljanje; veće međuoredmetno povezivanje; stvaranje 'šire slike'

Konkretni, jednostavni primjeri, 'osobni' primjeri

Apstraktnije razmišljanje; veće međuoredmetno povezivanje; stvaranje 'šire slike'

Prvi kurikulum u Hrvatskoj

- Orijentiranost na sadržaj → orijentacija na ishode učenja
- Planiranje usmjereno na učitelja → planiranje usmjereno na učenika
- Uloga učitelja – ‘prijenos’ znanja → učitelji kao facilitatori procesa učenja
- Frontalna nastava i predavačke metode → Participativne/aktivne metode učenja
- (Pr)ocjenjivanje završnog produkta → Procjenjivanje procesa i završnog ishoda

Nastava građanskog odgoja i obrazovanje „pridonosi osposobljenosti učenika za aktivno i učinkovito obavljanje građanske uloge”. To, između ostalog, podrazumijeva razvoj **demokratske svijesti** učenika, ali i poticanje njihova aktivnog i **učinkovitog sudjelovanja u razvoju demokratskih odnosa u školi, lokalnoj zajednici i društvu u cjelini s osloncem na načela ljudskog dostojanstva, demokracije, pravde i mirotvorstva.**

PREDUVJETI I MOGUĆNOSTI

- Nove metode učenja i poučavanja
- Demokratizacija škole
- Škola kao središte promjena u lokalnoj zajednici
- Povezivanje s aktualnim izazovima
- Razvoj globalne perspektive

Građanski odgoj i
obrazovanje 2018. –
Kako stojimo?

- obaveza međupredmetnog provođenja GOO-a od školske godine 2014. – 2015.
- **NOVI SET PROBLEMA:**
 - Većina učitelja/nastavnica nije stručno osposobljeno za provođenje sadržaja Građanskog odgoja i obrazovanja;
 - Svi predmeti moraju biti revidirani kako bi se napravilo prostora za međupredmetne sadržaje;
 - Kako pratiti i evaluirati međupredmetne sadržaje?
 - Tko je odgovoran za provođenje građanskog odgoja i obrazovanja?

- analiza dokumenata koju je proveo Marko Kovačić iz IDIZ-a, pokazala je sljedeće razlike u konceptima:

RAZLIKE*

GOO

- Od građanina učionice do građanina svijeta
- Aktivno građanstvo

GLOBALNO OBRAZOVANJE

- Svaki problem proučava se iz globalno-lokalne dimenzije
 - Važnost Održivosti i dekonstrukcije koncepata moći
- Aktivističko građanstvo

**iz prezentacije „Od lokalnog do globalnog i natrag” M. Kovačića*

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

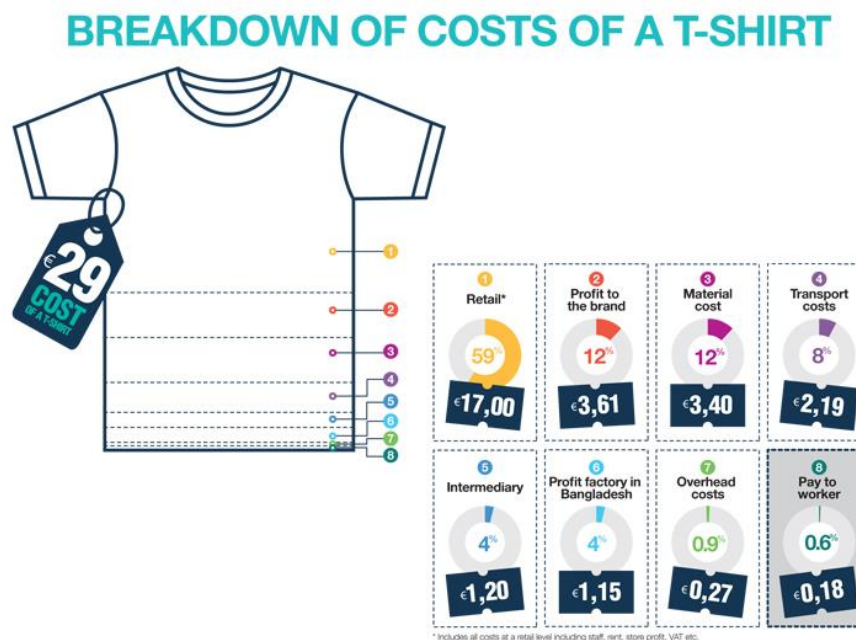
GLOBALNI CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA – Agenda 2030

Cilj 4: Osigurati inkluzivno i kvalitetno obrazovanje i promovirati mogućnost cjeloživotnog učenja za sve

- 4.7 - Do kraja 2030. osigurati da svi učenici steknu **znanja i vještine** potrebne za **unaprjeđenje održivog razvoja**, putem edukacije za održivi razvoj i održive stilove života, ljudska prava, rodnu ravnopravnost, kao i za promoviranje kulture mira i nenasilja, pripadnosti globalnoj zajednici, poštivanja kulturne raznolikosti i doprinosa kulture održivom razvoju.

Primjer aktivnosti s učenicima

- Na etiketi provjeri gdje je napravljena tvoja majica? Pokušaj istražiti tko radi u tim šivaonicama? Ako žene, zašto dominantno žene? Ako djeca,...
- Koliko je koštala? Pokušaj rasporediti tu cifru prema različitim kategorijama – tko dobiva koliko?
- Istraži „put” koji je prošla do dućana u kojem je kupljena...

- Clean Clothes kampanja – međunarodna organizacija nevladinih udruga i sindikata koja se bori za prava radnika_ca u tekstilnoj industriji

**Cvjetni trg
u Zagrebu
24. i 25. 11.
od 9 - 17 sati**

organizatori:

**HCR
• S**

**OKRENI
SE
H & M**

- Šarene priče
- Treninzi nastavnika/ca GOO u ljudsko-pravnoj, društvenoj i interkulturnoj dimenziji
- Priručnik 'Što je interkulturno obrazovanje' - <https://www.cms.hr/hr/publikacije/sto-je-interkulturno-obrazovanje-prirucnik-za-nastavnike-i-druge-znatizeljnike>
- Tjedan globalnog obrazovanja – NSC, 'Smjernice za globalno obrazovanje' - <https://www.cms.hr/hr/publikacije/smjernice-za-globalno-obrazovanje-prirucnik-za-razumijevanje-i-primjenu-globalnog-obrazovanja>

II. Globalno obrazovanje u neformalnom obrazovanju

- Dugogodišnje iskustvo i ekspertiza

Poseban doprinos

Metodički

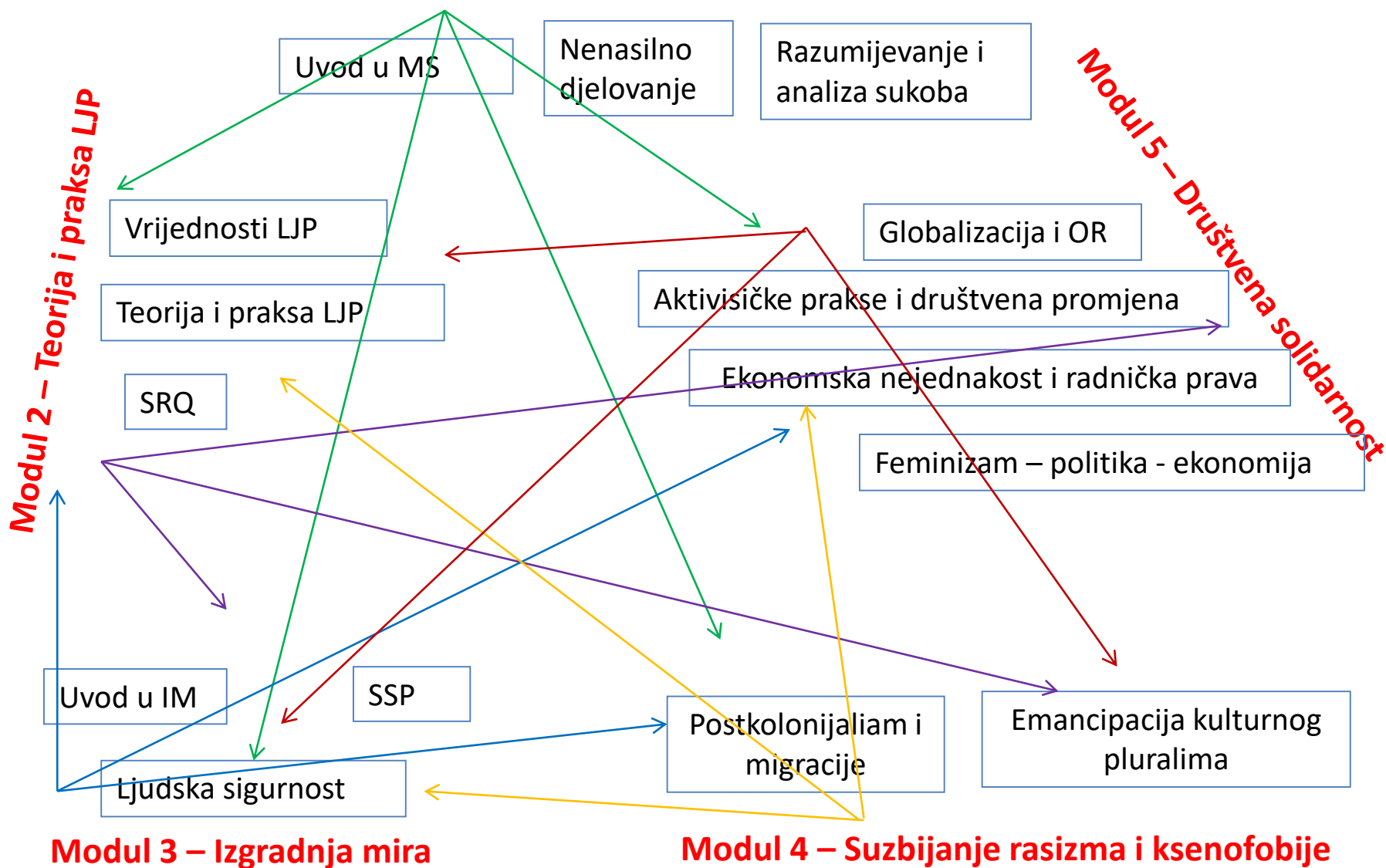
- interaktivne metode rada; iskustveno i participativno učenje; praktični radovi

Sadržajno

- Fleksibilnost programa i njegova responzivnost u odnosu na suvremene izazove
- Može pružiti prostor za transformativna iskustva
- Uključuje i artikulira sadržaje koji dolaze iz informalne sfere (primjerice aktivistički doprinos društvenoj promjeni)
- Vrijednosno orijentiran

- A) MIROVNI STUDIJI

Modul 1 – Temeljni pojmovi MS, razumijevanje sukoba i nasilja

III. Globalno učenje u kontekstu informalnog učenja

- 23. studenog u 18:30 – Klimatski kviz Zelene akcije, Frankopanska 1
 - Svi su dobrodošli!

Hvala na pažnji!

ana.jurman@cms.hr

www.cms.hr